

Euroopa partnerluse käitumisjuhend

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidega seotud Euroopa partnerluse käitumisjuhend

Euroopa Komisjon

Tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse peadirektoraat

Üksus E1

Käsikiri valmis jaanuaris 2014

Euroopa Komisjon ega ükski komisjoni nimel tegutsev isik ei vastuta käesolevas trükises sisalduva teabe kasutamise eest.

© Kaanefoto: Shutterstock

Et kasutada või reprodutseerida fotosid, mille autoriõigus ei kuulu Euroopa Liidule, tuleb taotleda luba otse autoriõiguse valdaja(te)lt.

***Europe Direct on teenistus, mis aitab leida vastused
Euroopa Liitu käsitlevatele küsimustele***

Tasuta infotelefon (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Antav teave on tasuta nagu ka enamik kõnesid
(v.a mõne operaatori, hotelli ja telefonikabiini puhul).

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saab internetist Euroopa serverist (<http://europa.eu>).

Kataloogimisandmed on väljaande lõpus.

Luxembourg: Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2014

ISBN 978-92-79-35234-8 – doi:10.2767/50532 (Print)

ISBN 978-92-79-35211-9 – doi:10.2767/42173 (PDF)

© Euroopa Liit, 2014

Allikale viitamisel on reprodutseerimine lubatud.

Printed in Luxembourg

TRÜKITUD VALGELE ELEMENTAARKLOORIVABALE PABERILE (ECF)

EESSÕNA

Pärast kaks aastat väldanud läbirääkimisi jõustusid 21. detsembril 2013 eeskirjad Euroopa Liidu struktuuri- ja investeerimisfondide kohta ajavahemikul 2014–2020.

Eeskirjad sisaldavad sätteid selle kohta, kuidas liikmesriigid peaksid kavandama ja ellu viima oma investeerimisprojekte, mida saab ELi struktuuri- ja investeerimisfondidest seitsme aasta jooksul toetada 325 miljardi euroga.

Nendest vahenditest tuleb vähemalt 70 miljardit eurot investeerida Euroopa Sotsiaalfondi kaudu inimkapitali. Esimest korda on Euroopa Sotsiaalfondile ette nähtud minimaalne garanteeritud osa ühtekuuluvuspoliitika kulutustest. Lisaks sellele on üle 6 miljardi euro eraldatud noorte toetamiseks noorte tööhõive algatuse kaudu.

Selleks et muuta need fondid võimalikult mõjusaks, peaksid liikmesriikide ametiasutused kõigil tasanditel (riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil) tegema tihedat koostööd nii omavahel kui ka ametiühingute, tööandjate, vabaühenduste ja muude asutustega, kes edendavad näiteks sotsiaalset kaasatust, soolist võrdõiguslikkust ja mittediskrimineerimist.

Partnerite kaasamisega ELi fondidest toetatavate projektide kavandamise, rakendamise, järelvalvesse ja hindamise on liikmesriikidel võimalik paremini tagada, et fondidest saadud vahendeid kasutatakse võimalikult otstarbekalt ning just seal, kus neid kõige rohkem vajatakse.

Ajavahemikuks 2014–2020 programme kavandades ja neid rakendades peavad kõik liikmesriigid järgima kõnealuseid eeskirju.

Seoses sellega peavad liikmesriigid tagama, et rahastamisprioriteetide määratlemisel ning kõige tõhusamate investeerimisstrateegiate kavandamisel ja rakendamisel arvestatakse kõiki asjaomaseid seisukohti.

Tugevama partnerluse põhimõtte on ELi uue ühtekuuluvuspoliitika üks olulisi uuendusi.

Meie arvates on suuresti just tänu sellele võimalik tagada, et ELi struktuuri- ja investeerimisfondidest pärinev iga euro kulutatakse tõhusaimal viisil Euroopa ees kuni 2020. aastani seisvate majanduslike ja sotsiaalsete probleemide lahendamiseks.

László Andor
Tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse volinik

SISUKORD

1. SISSEJUHATUS	5
2. KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS.....	6
3. PARIMAD TAVAD PARTNERLUSPÕHIMÕTTE RAKENDAMISEL EUROOPA STRUKTUURI- JA INVESTEERIMISFONDIDE PROGRAMMIDES.....	17

1. SISSEJUHATUS

Partnerlus on juba aastaid olnud Euroopa Liidu koostöös hallatavate fondide, eriti Euroopa Sotsiaalfondi (ESF), rakendamise tähtsamaid põhimõtteid. Partnerluspõhimõtte eeldab komisjoni ning liikmesriikide riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi ametiasutuste, sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonda esindavate organisatsioonide tihedat koostööd.

Lisaks muudele väärtustele suurendab partnerlus Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rakendamise tulemuslikkust. See tugevdab kollektiivset pühendumist ja vastutust liidu poliitika eest, laiendab strateegiate kavandamiseks ja rakendamiseks kasutatavaid teadmisi, kogemusi ja vaatenurki ning tagab otsustusprotsesside suurema läbipaistvuse.

Partnerluspõhimõtte on nüüd kõikide Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidega seoses ametlikult kinnitatud. Ühisätete määruse artikkel 5 andis õigusliku aluse delegeeritud õigusakti vastuvõtmiseks Euroopa partnerluse käitumisjuhendi kohta, mis aitab liikmesriikidel korraldada mõtestatud partnerlust asjaomaste sidusrühmadega.

Euroopa partnerluse käitumisjuhendi aluspõhimõtted on järgmised:

- valitavad partnerid peaksid esindama asjaomaseid sidusrühmi;
- valikumenetlused peaksid olema läbipaistvad ning võtma arvesse liikmesriikide institutsioonilist ja õigusraamistikku;
- partnerid tuleks kaasata partnerluslepingu ja programmide ettevalmistamisse ning rakendamisse; selleks on vaja kehtestada minimaalsed menetlusnormid, et tagada õigeaegne, mõtestatud ja läbipaistev konsulteerimine (st piisav aeg konsulteerimiseks, dokumentide kättesaadavus jne);
- partnerid peaksid olema esindatud programmide seirekomisjonides kogu programmi tsükli vältel (st ettevalmistamisel, rakendamisel, järelevalvetegemisel ja hindamisel);
- partnerluse tõhusaks rakendamiseks tuleks tugevdada asjaomaste partnerite institutsioonilist suutlikkust, võttes suutlikkuse suurendamise meetmeid, mis on suunatud programmidesse kaasatud sotsiaalpartneritele ja kodanikuühiskonda esindavatele organisatsioonidele;
- tuleks hõlbustada kogemuste vahetamist ja vastastikust õppimist, milleks tuleks esmajoonel luua kõiki Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide hõlmav partnerluse praktikakogukond;
- tuleks hinnata partnerite rolli partnerluslepingu rakendamisel ning partnerluse tulemuslikkust ja tõhusust programmi perioodil.

2. KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS^(*)

Komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 240/2014, 7. jaanuar 2014, millega sätestatakse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidega seotud Euroopa partnerluse käitumisjuhend

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006⁽¹⁾, eriti selle artikli 5 lõiget 3,

ning arvestades järgmist:

- (1) Käesoleva määruse eesmärk on sätestada Euroopa käitumisjuhend, millega toetatakse ja hõlbustatakse liikmesriikides partnerluse korraldamist partnerluslepingute ja programmide puhul, mida toetatakse Euroopa Regionaalarengu Fondist (ERF), Euroopa Sotsiaalfondist (ESF), Ühtekuuluvusfondist, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondist (EMKF). Need fondid toimivad nüüdsest ühises raamistikus ning nende kohta kasutatakse väljendit „Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid“.
- (2) Partnerluskoostöö on üks Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rakendamise põhimõtteid olnud pikka aega. Partnerlus nõuab tihedat koostööd riigi, piirkondliku ja kohaliku tasandi ametiasutuste, majandus- ja sotsiaalpartnerite ning kodanikuühiskonda esindavate organite vahel kogu programmiperioodi vältel, mis hõlmab ettevalmistamist, rakendamist, seiret ja hindamist.
- (3) Valitavad partnerid peaksid kõige paremini esindama asjaomaseid sidusrühmi. Valikumenetlused peaksid olema läbipaistvad ning võtma arvesse liikmesriikide institutsioonilist ja õigusraamistikku ning riiklikku ja piirkondlikku pädevust.
- (4) Partnerite hulka peaksid kuuluma avaliku sektori asutused, majandus- ja sotsiaalpartnerid ning kodanikuühiskonda esindavad organid, sealhulgas keskkonnapartnerid, kogukonnapõhised ja vabatahtlikud organisatsioonid, kes on võimelised oluliselt mõjutama partnerluslepingu ja programmide rakendamist või keda partnerluslepingu ja programmide rakendamine võib oluliselt mõjutada. Erilist tähelepanu tuleks pöörata nende elanikkonnarühmade kaasamisele, keda programmid võivad mõjutada, kuid kellel võib olla keeruline neis kaasa rääkida, eriti

(1) ELT L 347, 20.12.2013, lk 320.

(*) Delegeeritud õigusakt jõustub kaks kuud pärast selle vastuvõtmist, kui Euroopa Parlament ja nõukogu ei esita vastuväiteid.

kõige haavatavamad ja marginaliseeritud kogukonnad, kelle puhul valitseb suurim diskrimineerimis- või sotsiaalse tõrjutuse risk, eeskätt puuetega inimesed, migrandid ja romad.

- (5) Partnerite valikul tuleb võtta arvesse erinevusi partnerluslepingute ja programmide vahel. Partnerluslepingud hõlmavad kõiki Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide, millest liikmesriikidele toetust antakse, kuid programmide puhul peetakse silmas ainult neid Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide, millest asjaomaseid programme toetatakse. Partnerluslepingute puhul tuleks partnerid valida kõikide Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kavandatava kasutamise vaatepunktist, programmide puhul aga piisab sellest, kui partnerid valitakse lähtuvalt nende Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kavandatavast kasutamisest, millest asjaomaseid programme toetatakse.
- (6) Partnerid tuleks kaasata partnerluslepingute ja programmide ettevalmistamisse ning rakendamisse. Sel otstarbel tuleb kindlaks määrata peamised põhimõtted ja head tavad partneritega õigeaegse, mõtestatud ja läbipaistva konsulteerimise kohta seoses lahendust vajavate probleemide ja vajaduste analüüsiga, nende käsitlemiseks eesmärkide ja prioriteetide määramisega ning poliitika tõhusaks elluviimiseks vajalike koordineerimisstruktuuridega ja mitmetasandilise valitsemise kokkulepetega.
- (7) Partnerid peaksid olema esindatud programmide seirekomisjonides. Seirekomisjonide liikmelisust ja töökorda käsitlevate eeskirjadega tuleks edendada programmitöö ja programmide rakendamise järjepidevust ja vastutust ning selget ja läbipaistvat töökorraldust, tähtaegadest kinnipidamist ja mittediskrimineerimist.
- (8) Partnereid tuleks aktiivse osaluse kaudu seirekomisjonides kaasata programmi eri prioriteetide tulemuslikkuse, programme käsitlevate asjaomaste aruannete ning vajaduse korral projektikonkursside hindamiseks.
- (9) Tõhusa partnerluse tagamiseks tuleks aidata asjaomastel partneritel suurendada nende institutsioonilist suutlikkust programmide ettevalmistamisel ja rakendamisel.
- (10) Komisjon peaks hõlbustama heade tavade vahetust, institutsioonilise suutlikkuse suurendamist ja asjakohaste tulemuste levitamist liikmesriikide, korraldusasutuste ja partnerite esindajate seas, luues kõiki Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide hõlmava partnerluse praktikakogukonna.
- (11) Liikmesriigid peaksid hindama partnerite rolli partnerluslepingute rakendamisel ning partnerluse tulemuslikkust ja tõhusust programmiperioodil.
- (12) Selleks et toetada ja hõlbustada liikmesriikides partnerluse korraldamist, peaks komisjon tegema kättesaadavaks näited liikmesriikides kehtivatest headest tavadest,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I peatükk Üldsätted

Artikkel 1

Reguleerimisese ja reguleerimisala

Käesoleva määrusega sätestatakse Euroopa partnerluse käitumisjuhend Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest toetatavate partnerluslepingute ja programmide jaoks.

II peatükk Asjaomaste partnerite kindlaksmääramise läbipaistva menetluse peamised põhimõtted

Artikkel 2 Partnerite esinduslikkus

Liikmesriigid tagavad, et määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 5 lõikes 1 osutatud partnerid esindavad kõige paremini asjaomaseid sidusrühmi ning et nad nimetatakse nõuetekohaselt volitatud esindajateks, võttes arvesse nende pädevust, suutlikkust aktiivselt osaleda ja asjakohast esindatuse taset.

Artikkel 3 Asjaomaste partnerite kindlaksmääramine partnerluslepingu puhul

1. Partnerluslepingu puhul määravad liikmesriigid partnerid kindlaks vähemalt järgmiste sidusrühmade seast:
  - (a) pädevad piirkondliku, kohaliku, linna- või muu valitsemistasandi ametiasutused, sealhulgas:
    - (i) piirkondlikud ametiasutused, kohalike ametiasutuste riigi tasandi esindajad ning suurimaid linnu ja linnapiirkondi esindavad kohalikud ametiasutused, kelle pädevus on seotud Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kavandatava kasutamisega;
    - (ii) kõrgkoolide, haridus- ja koolitusasutuste ning uurimiskeskuste riigi tasandi esindajad, pidades silmas Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kavandatavat kasutamist;
    - (iii) muud määruse (EL) nr 1303/2013 artiklites 4–8 osutatud horisontaalsete põhimõtete kohaldamise eest vastutavad avaliku sektori asutused, pidades silmas Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kavandatavat kasutamist, eelkõige kooskõlas nõukogu direktiivi 2000/43/EÜ⁽²⁾, nõukogu direktiivi 2004/113/EÜ⁽³⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2006/54/EÜ⁽⁴⁾ loodud võrdset kohtlemist edendavad organid;
  - (b) majandus- ja sotsiaalpartnerid, sealhulgas:
    - (i) riigi tasandil tunnustatud sotsiaalpartnerite organisatsioonid, eelkõige sektoriüleised organisatsioonid ja sektoripõhised organisatsioonid, mille valdkond on seotud Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kavandatava kasutamisega;
    - (ii) riigi tasandi kaubanduskojad ja ettevõtjate ühendused, kes esindavad majandusvaldkondade ja -harude üldhuvi, pidades silmas Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kavandatavat kasutamist ning vajadust tagada suurte, keskmise suurusega, väike- ja mikroettevõtjate ning sotsiaalmajandusvaldkonna esindajate tasakaalustatud esindatus;

(2) Nõukogu direktiiv 2000/43/EÜ, 29. juuni 2000, millega rakendatakse võrdse kohtlemise põhimõtte sõltumata isikute rassilisest või etnilisest päritolust (EÜT L 180, 19.7.2000, lk 22).

(3) Nõukogu direktiiv 2004/113/EÜ, 13. detsember 2004, meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta seoses kaupade ja teenuste kättesaadavuse ja pakkumisega (ELT L 373, 21.12.2004, lk 37).

(4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/54/EÜ, 5. juuli 2006, meeste ja naiste võrdsete võimaluste ja võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta tööhõive ja elukutse küsimustes (ELT L 204, 26.7.2006, lk 23).

- (c) kodanikuühiskonda esindavad organid, nagu keskkonnapartnerid, valitsusvälised organisatsioonid ning sotsiaalse kaasatuse, soolise võrdõiguslikkuse ja mittediskrimineerimise edendamise eest vastutavad organid, sealhulgas:
    - (i) organid, kes tegutsevad Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kavandatava kasutamisega ning määruse (EL) nr 1303/2013 artiklites 4–8 osutatud horisontaalsete põhimõtete kohaldamisega seotud valdkondades, lähtudes nende esinduslikkusest ning võttes arvesse nende geograafilist ja temaatilist haaret, haldussuutlikkust, asjatundlikkust ja uuenduslikkust;
    - (ii) muud organisatsioonid või rühmad, keda Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rakendamine oluliselt mõjutab või tõenäoliselt oluliselt mõjutab, eeskätt diskrimineerimis- ja sotsiaalse tõrjutuse riskiga rühmad.
2. Kui avaliku sektori asutused, majandus- ja sotsiaalpartnerid ning kodanikuühiskonda esindavad organid on partnerluses osalemise lihtsustamiseks loonud organisatsiooni, mis ühendab nende huve (katusorganisatsioon), võivad nad nimetada esindaja, kes esindab partnerluses katusorganisatsiooni vaateid.

Artikkel 4

Asjaomaste partnerite kindlaksmääramine programmide puhul

1. Iga programmi puhul määravad liikmesriigid partnerid kindlaks vähemalt järgmiste sidusrühmade seast:
- (a) pädevad piirkondliku, kohaliku, linna- või muu valitsemistasandi ametiasutused, sealhulgas:
    - (i) piirkondlikud ametiasutused, kohalike ametiasutuste riigi tasandi esindajad ning suuri- ja linnapiirkondi esindavad kohaliku ametiasutused, kelle pädevus on seotud asjaomase programmi puhul rakendatavate Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kavandatava kasutamisega;
    - (ii) kõrgkoolide, haridus-, koolitus- ja nõustamisteenuste osutajate ning uurimiskeskuste riigi või piirkondliku tasandi esindajad, pidades silmas asjaomase programmi puhul rakendatavate Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kavandatavat kasutamist;
    - (iii) muud määruse (EL) nr 1303/2013 artiklites 4–8 osutatud horisontaalsete põhimõtete kohaldamise eest vastutavad avaliku sektori asutused, pidades silmas asjaomase programmi puhul rakendatavate Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kavandatavat kasutamist, eelkõige kooskõlas direktiividega 2000/43/EÜ, 2004/113/EÜ ning 2006/54/EÜ loodud võrdset kohtlemist toetavad organid;
    - (iv) muud riigi, piirkondliku või kohaliku tasandi organid ja ametiasutused, kes esindavad valdkondi, kus viiakse ellu programmist rahastatavaid integreeritud territoriaalseid investeringuid ja kohaliku arengu strateegiaid;

- (b) majandus- ja sotsiaalpartnerid, sealhulgas:
    - (i) riigi või piirkondlikul tasandil tunnustatud sotsiaalpartnerite organisatsioonid, eelkõige sektoriüleised organisatsioonid ja sektoripõhised organisatsioonid, mille valdkond on seotud asjaomase programmi puhul rakendatavate Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kavandatava kasutamisega;
    - (ii) riigi või piirkondliku tasandi kaubanduskojad ja ettevõtjate ühendused, kes esindavad majandusvaldkondade või -harude üldhuvi, pidades silmas vajadust tagada suurte, keskmise suurusega, väike- ja mikroettevõtjate ning sotsiaalmajandusvaldkonna esindajate tasakaalustatud esindatus;
    - (iii) muud sarnased riigi või piirkondliku tasandi organid;
  - (c) kodanikuühiskonda esindavad organid, nagu keskkonnapartnerid, valitsusvälised organisatsioonid ning sotsiaalse kaasatuse, soolise võrdõiguslikkuse ja mittediskrimineerimise edendamise eest vastutavad organid, sealhulgas:
    - (i) organid, kes tegutsevad Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kavandatava kasutamisega ning määruse (EL) nr 1303/2013 artiklites 4–8 osutatud horisontaalsete põhimõtete kohaldamisega seotud valdkondades, lähtudes nende esinduslikkusest ning võttes arvesse nende geograafilist ja temaatilist haaret, haldussuutlikkust, asjatundlikkust ja uuenduslikkust;
    - (ii) organid, kes esindavad määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 34 lõikes 1 osutatud kohalike algatusrühmi;
    - (iii) muud organisatsioonid või rühmad, keda Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rakendamine oluliselt mõjutab või tõenäoliselt oluliselt mõjutab, eeskätt diskrimineerimis- ja sotsiaalse tõrjutuse riskiga rühmad.
2. Euroopa territoriaalse koostöö programmide puhul võivad liikmesriigid kaasata partnerlusse järgmisi sidusrühmi:
- (i) asjaomases piiriülese või riikidevahelise programmi piirkonnas tegutsevad Euroopa territoriaalse koostöö rühmitused;
  - (ii) ametiasutused või organid, kes on kaasatud programmi piirkonna makropiirkondlike või mere vesikonna strateegiate väljatöötamise või rakendamisse, sealhulgas makropiirkondlike strateegiate prioriteetsete valdkondade koordinaatorid.
3. Kui avaliku sektori asutused, majandus- ja sotsiaalpartnerid ning kodanikuühiskonda esindavad organid on loonud katusorganisatsiooni, võivad nad nimetada esindaja, kes esindab partnerluses katusorganisatsiooni vaateid.

III peatükk

Asjaomaste partnerite partnerluslepingu ja programmide ettevalmistamise kaasamise peamised põhimõtted ja head tavad

Artikkel 5

Asjaomaste partneritega konsulteerimine partnerluslepingu ja programmide ettevalmistamisel

1. Selleks et tagada asjaomaste partnerite läbipaistev ja tõhus osalus, konsulteerivad liikmesriigid ja korraldusasutused nendega partnerluslepingu ja programmide ettevalmistamise protsessi ja ajakava asjus. Sealjuures edastatakse partneritele täielik teave partnerluslepingu ja programmide sisu ning mis tahes muudatuste kohta.
2. Asjaomaste partneritega konsulteerides arvestavad liikmesriigid järgmist:
  - (a) asjakohane teave tuleb avaldada aegsasti ja see tuleb teha hõlpsasti kättesaadavaks;
  - (b) partneritele tuleb anda piisavalt aega, et analüüsida ja kommenteerida peamisi ettevalmistusdokumente ning partnerluslepingu ja programmide projekte;
  - (c) tarvis on kanaleid, mille kaudu partnerid saaksid esitada küsimusi, edastada oma kaastööd ja saada teavet selle kohta, millisel viisil on nende ettepanekuid arvesse võetud;
  - (d) konsultatsiooni tulemusi tuleb levitada.
3. Maaelu arengu programmide puhul võtavad liikmesriigid arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013⁽⁵⁾ artikli 54 alusel loodavate riiklike maaeluvõrgustike võimalikku rolli asjaomaste partnerite kaasamisel.
4. Kui riigi tasandist madalamate valitsemistasandite vahel on sõlmitud ametlikke kokkuleppeid, võtab liikmesriik neid mitmetasandilise valitsemise kokkuleppeid arvesse kooskõlas oma institutsioonilise ja õigusraamistikuga.

Artikkel 6

Partnerluslepingu ettevalmistamine

Liikmesriigid kaasavad kooskõlas oma institutsioonilise ja õigusraamistikuga asjaomaseid partnereid partnerluslepingu ettevalmistamisse, eelkõige seoses järgmisega:

- (a) erinevuste, arenguvajaduste ja kasvupotentsiaali analüüs lähtuvalt valdkondlikest eesmärkidest, sealhulgas asjakohastes riigipõhistes soovitusetes käsitletud eesmärkidest;
- (b) programmide eeltingimuste ja partnerluslepingu eelhindamise põhijärelduste kokkuvõtted, kui eelhindamise tegi liikmesriik omal algatusel;

(5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1305/2013, 17. detsember 2013, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta (ELT L 347, 20.12.2013, lk 487).

- (c) valitud valdkondlikud eesmärgid, Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide soovituslikud eraldised ja peamised oodatavad tulemused;
- (d) nende riigi ja piirkondliku tasandi programmide ja mehhanismide loetelu, millega tagatakse koordineerimine Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide vahel ning muude liidu ja riiklike rahastamisvahendite ning Euroopa Investeerimispanka vahel;
- (e) kord, millega tagatakse integreeritud lähenemisviisi rakendamine linnade, maapiirkondade, rannikualade, kalastuspiirkondade ning teatavate territoriaalsete erijoontega alade territoriaalse arengu toetamisel Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest;
- (f) kord, millega tagatakse integreeritud lähenemisviisi rakendamine vaesusest kõige rohkem mõjutatud geograafiliste piirkondade ja kõige suurema diskrimineerimis- või tõrjutusriskiga sihtrühmade erivajadustega tegelemisel, pöörates eriti suurt tähelepanu marginaliseerunud kogukondadele;
- (g) määruse (EL) nr 1303/2013 artiklites 5, 7 ja 8 osutatud horisontaalsete põhimõtete rakendamine.

Artikkel 7

Teave asjaomaste partnerite kaasamise kohta partnerluslepingusse

Liikmesriigid esitavad partnerluslepingu jaoks teabe vähemalt järgmise kohta:

- (a) nende partnerite nimekiri, kes osalevad partnerluslepingu ettevalmistamisel;
- (b) partnerite aktiivse osaluse tagamiseks võetud meetmed, sealhulgas meetmed juurdepääsu tagamiseks, eriti puuetega inimestele;
- (c) partnerite roll partnerluslepingu ettevalmistamisel;
- (d) ülevaade partneritega konsulteerimise tulemustest ja kirjeldus partnerluslepingu ettevalmistamisel tänu sellele saavutatud lisaväärtuse kohta.

Artikkel 8

Programmide ettevalmistamine

Liikmesriigid kaasavad kooskõlas oma institutsioonilise ja õigusraamistikuga asjaomased partnerid programmide ettevalmistamisse, eelkõige seoses järgmisega:

- (a) vajaduste analüüs ja kindlaksmääramine;
- (b) prioriteetide ja nendega seotud erieesmärkide kindlaksmääramine või valik;
- (c) toetuste eraldamine;
- (d) programmide erinäitajate kindlaksmääramine;

- (e) määruse (EL) nr 1303/2013 artiklites 7 ja 8 sätestatud horisontaalsete põhimõtete rakendamine;
- (f) seirekomisjoni koosseis.

Artikkel 9

Teave asjaomaste partnerite kaasamise kohta programmidesse

Liikmesriigid esitavad programmide jaoks teabe vähemalt järgmise kohta:

- (a) meetmed, mida võetakse asjaomaste partnerite kaasamiseks programmide ettevalmistamisse ja muutmisse;
- (b) kavandatavad meetmed, mille abil tagada partnerite osalemine programmide rakendamises.

IV peatükk

Seirekomisjonide liikmelisust ja töökorda käsitlevate eeskirjade koostamise head tavad

Artikkel 10

Seirekomisjoni liikmelisust käsitlevad eeskirjad

1. Seirekomisjoni liikmelisust käsitlevate eeskirjade koostamisel võtavad liikmesriigid arvesse vajadust kaasata programmide ettevalmistamises osalenud partnereid ning eesmärgi edendada soolist võrdõiguslikkust ja mitte-diskrimineerimist.
2. Euroopa territoriaalse koostöö programmide seirekomisjonides võib partnereid piirkondade- ja riikidevahelise koostöö programmide puhul esindada liidu tasandi või riikidevaheline katusorganisatsioon. Liikmesriigid võivad kaasata partnereid seirekomisjoni ettevalmistustöösse, võimaldades neil eelkõige kaasa lüüa osalevates liikmesriikides riigi tasandil loodud koordineerimiskomiteedes.

Artikkel 11

Seirekomisjoni töökord

Töökorra koostamisel pööravad seirekomisjonid tähelepanu järgmistele küsimustele:

- (a) liikmete hääleõigus;
- (b) kohtumistest etteteatamise ja dokumentide esitamise tähtaeg, mis ei või üldjuhul olla lühem kui kümme tööpäeva;
- (c) seirekomisjonidele esitatud ettevalmistusdokumentide avaldamise ja neile juurdepääsu kord;

- (d) protokollide kinnitamise, avaldamise ja sellele juurdepääsu kord;
- (e) seirekomisjonide raames töörühmade loomise ja nende tegevuse kord;
- (f) seire, hindamise ja projektikonkurssidega seotud partnerite huvide konfliktide vältimise kord;
- (g) hüvitiste maksmise, suutlikkuse suurendamise võimaluste ja tehnilise abi kasutamise tingimused, põhimõtted ja kord.

V peatükk

Peamised põhimõtted ja head tavad asjaomaste partnerite kaasamiseks projektikonkursside ja eduaruannete ettevalmistamisse ning seoses programmide seire ja hindamisega

Artikkel 12

Andmekaitse, konfidentsiaalsuse ja huvide konfliktiga seotud kohustused

Liikmesriigid tagavad, et projektikonkursside ja eduaruannete ettevalmistamises ning programmide seires ja hindamises osalevad partnerid on teadlikud oma kohustustest seoses andmekaitse, konfidentsiaalsuse ja huvide konfliktiga.

Artikkel 13

Asjaomaste partnerite kaasamine projektikonkursside ettevalmistamisse

Korraldusasutused võtavad asjaomaseid partnereid projektikonkursside ettevalmistamisse või nende hindamisse kaasates asjakohaseid meetmeid, et vältida võimalikku huvide konflikti.

Artikkel 14

Asjaomaste partnerite kaasamine eduaruannete ettevalmistamisse

Liikmesriigid kaasavad asjaomaseid partnereid määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 52 osutatud partnerluslepingu täitmist kajastavate eduaruannete ettevalmistamisse, eelkõige seoses hinnanguga partnerite rolli kohta partnerluslepingu rakendamisel, ülevaatega arvamustest, mida partnerid on konsulteerimise käigus esitanud, ning vajaduse korral seoses kirjeldusega selle kohta, kuidas on partnerite arvamusi arvesse võetud.

Artikkel 15

Asjaomaste partnerite kaasamine programmide seiresse

Korraldusasutused kaasavad partnereid seirekomisjoni ja selle töörühmade raames programmide tulemuslikkuse hindamisse, sealhulgas tulemuslikkuse analüüsi järeltulemuste tegemisse, ja programmide rakendamise aastaaruannete koostamisse.

Artikkel 16

Asjaomaste partnerite kaasamine programmide hindamisse

1. Korraldusasutused kaasavad asjaomaseid partnereid seirekomisjonide ja vajaduse korral seirekomisjonides selleks otstarbeks loodud spetsiaalsete töörühmade raames programmide hindamisse.
2. Euroopa Regionaalarengu Fondist (ERF), Euroopa Sotsiaalfondist (ESF) ja Ühtekuuluvusfondist rahastatavate programmide korraldusasutused konsulteerivad partneritega programmiperioodi jooksul kooskõlas määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 114 lõikega 2 tehtud hindamiste tulemusi kokkuvõtivate aruannete küsimuses.

VI peatükk

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kasutamise seotud soovituslikud valdkonnad, teemad ja head tavad, mille eesmärk on suurendada asjaomaste partnerite institutsioonilist suutlikkust, ning komisjoni roll head tavade levitamisel

Artikkel 17

Asjaomaste partnerite institutsioonilise suutlikkuse suurendamine

1. Korraldusasutus teeb kindlaks, kas partnerite, eelkõige väikeste kohalike asutuste, majandus- ja sotsiaalpartnerite ning valitsusväliste organisatsioonide institutsioonilise suutlikkuse suurendamiseks on vaja kasutada tehnilist abi, et võimaldada neil tõhusalt osaleda programmide ettevalmistamises, rakendamises, seires ja hindamises.
2. Lõikes 1 osutatud abi võib muu hulgas seisneda sihtotstarbeliste õpikodade või koolitusürituse korraldamises, koordineerimis- ja võrgustikutöö struktuuride loomises või programmi ettevalmistamist, rakendamist, seiret ja hindamist käsitlevatel kohtumistel osalemise kulude osalises hüvitamises.
3. Maaelu arenguprogrammide puhul võib lõikes 1 osutatud abi anda määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 54 alusel loodavate riiklike maaeluvõrgustike kaudu.
4. ESFist toetatavate programmide puhul tagavad vähem arenenud või üleminekupiirkondade või Ühtekuuluvusfondist abi saamise tingimustele vastavate liikmesriikide korraldusasutused, et ESFi vahenditest eraldatakse vastavalt vajadusele piisav summa programmidesse kaasatud sotsiaalpartnerite ja valitsusväliste organisatsioonide suutlikkuse suurendamise meetmete jaoks.
5. Euroopa territoriaalse koostöö puhul võib lõigetes 1 ja 2 osutatud abi hõlmata ka toetust, mida partneritele antakse institutsioonilise suutlikkuse suurendamiseks rahvusvahelises koostöös osalemise eesmärgil.

Artikkel 18

Komisjoni roll head tavade levitamisel

1. Komisjon loob koostöömehhanismi – Euroopa partnerluse praktikakogukonna –, mis on ühine kõigile Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidele ning avatud huvitatud liikmesriikidele, korraldusasutustele ning liidu tasandil partnereid esindavatele organisatsioonidele.

Euroopa partnerluse praktikakogukond hõlbustab kogemuste vahetamist, suutlikkuse suurendamist ja asjakohaste tulemuste levitamist.

2. Komisjon teeb kättesaadavaks näited partnerluse korraldamise headest tavadest.
3. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1299/2013⁽⁶⁾ artikli 2 lõike 3 punkti c kohaste piirkondade vaheliste koostööprogrammide ja meetmete rakendamisega seotud heade tavade ja uuenduslike lähenemisviiside kindlaksmääramisel, ülevõtmisel ja levitamisel saadud kogemuste vahetamine hõlmab koostööprogrammides partnerluse kasutamise kogemusi.

VII peatükk

Lõppsätted

Artikkel 19

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 7. jaanuar 2014

Komisjoni nimel

president

José Manuel BARROSO

(6) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1299/2013, 17. detsember 2013, erisätete kohta, mis käsitlevad Euroopa Regionaalarengu Fondist toetuse andmist Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgil (ELT L 347, 20.12.2013, lk 259).

3. PARIMAD TAVAD PARTNERLUSPÕHIMÕTTE RAKENDAMISEL EUROOPA STRUKTUURI- JA INVESTEERIMISFONDIDE PROGRAMMIDES

Head tavad läbipaistva menetluse tarvis, mida tuleb järgida asjakohaste partnerite väljaselgitamisel

Rumeenias vastutas ettevalmistuste eest programmitöö perioodiks 2007–2013 ja kontekstilise analüüsi koostamise eest enne riigi ühinemist ELiga ESFi korraldusamet. Sellest dokumendist sai otsustav programmidokument riikliku strateegilise viiteraamistiku ja rakenduskavade jaoks. Lisaks vajadusele tegutseda partnerluses riiklikul tasandil käsikäes programmitöö seisukohalt kõige asjakohasemate poliitikaosalistega oli ilmne, et partnerlusmehhanisme on vaja ka piirkondlikul ja kohalikul tasandil, et tegevdada suutlikkust otsuste tegemisel ja rakendamisel. Piirkonna ja maakonna tasandil toimunud nõupidamiste ja arutelude käigus tehti taustaanalüüs iga piirkonna tööhõive ja sotsiaalse kaasatuse kohta. Näiteks kirdepiirkonnas oli osalejaid üle 200⁽⁷⁾.

Ungaris võeti ettevalmistuste raames programmitöö perioodiks 2007–2013 kodanikuühiskonna organisatsioonidelt saadud soovitude põhjal kasutusele riikliku strateegilise viiteraamistiku avalike konsultatsioonide meetodika. Riikliku strateegilise viiteraamistiku ja rakenduskavade suunitluse küsimuses kutsuti nõu andma ligikaudu 4000 partnerorganisatsiooni, sealhulgas ametiühinguid, töötajate huvirühmi ja vabaühendusi ning ettevõtjate, haridus- ja teadusringkondade esindajaid. Veebilehe kaudu oli ka üldsusel võimalik riikliku strateegilise viiteraamistiku ja rakenduskavadega tutvuda ning neid kommenteerida. Korraldati seminare, kus dokumendikavadeid arutati vastavate kutse- ja sotsiaalpartnerite ning ministriumide esindajatega⁽⁸⁾.

Head tavad eri partnerite kategooriate kaasamiseks partnerluslepete ja programmide ettevalmistamisse ning partnerite osalemise kui ka rakendamise eri etappide kohta esitav teave

Ühendkuningriigis olid partnerid ajavahemikus 2007–2013 juba kaasatud mitmesugustesse konsultatsioonidesse kogu programmitöö tsükli vältel. Uueks programmitöö perioodiks 2014–2020 on Ühendkuningriigi valitsus avaldanud juhendeid Euroopa Liidu investeerimisstrateegiate kohta, et selgitada partneritele nende rolli, tutvustada neile pakutavat toetust ning rakendamise ajakava.

Lätis hõlmasid ettevalmistused programmitöö perioodiks 2014–2020 ulatuslikku ja läbipaistvat menetlust üldsuse kaasamiseks lähtudes riiklikust arengukavast. Programmitööga seotud partnerluse tutvustamiseks korraldati teavitamisüritusi. Lisaks sellele oli võimalik kommenteerida liikmesriikide ja Euroopa Komisjoni esindajate läbirääkimisi ning rahandusministeeriumis korraldati järelkohtumine, et arutada tööturu osapoolte esitatud tähelepanekuid.

Prantsusmaal algatas partnerluslepingu ettevalmistamise eest vastutav asutus (Instance Nationale de Préparation de l'Accord de Partenariat) ametliku avaliku arutelu Prantsuse partnerluslepingu eelnõu koostamiseks programmitöö perioodiks 2014–2020. Märtsis ja aprillis 2013 osales temaatilistes õpikodades ligikaudu 80 organisatsiooni, kes esindasid riiki, kohalikke omavalitsusi, tööturu osapooli, kodanikuühiskonda ja ettevõtjaid, et anda oma panus lepingu eelnõu koostamisse. Riikliku partnerluslepingu raames, mis hõlmab 300 mitmesuguseid sidusrühmi esindavat organisatsiooni, kutsuti üles esitama kirjalikke

(7) ESFi partnerluse praktikakogukond, käsiraamat „How ESF managing authorities and intermediate bodies support partnership“, 2011.

(8) ESFi partnerluse praktikakogukond, käsiraamat „How ESF managing authorities and intermediate bodies support partnership“, 2011.

ettepanekuid ministereid vahelise delegatsiooni (Délégation Interministérielle à l'aménagement du territoire et à l'attractivité régionale – DATAR) koostatud konsultatsiooni-dokumendi kohta.

Järelevalvekomisjonide liikmesuseeskirjade ja sisemenetluste head tavad

Tšehhi Vabariigis oli programmitöö perioodiks 2007–2013 valmistudes igal asjakohasel Tšehhi Vabariigi organisatsioonil võimalik nimetada oma esindaja järelevalvekomisjoni. Iga kandidaadi kohta esitati vabaühenduste riiklikule koordineerimisasutusele ning mittetulunduslike vabaühendustega tegelevale valitsusnõukogule kandidaadi CV ja motivatsioonikiri. Järelevalvekomisjoni liikmed kinnitas ametisse valitsusnõukogus Euroopa asjade eest vastutav komisjon.

Saksamaa Mecklenburg-Vorpommerni liidumaal vastutas järelevalvekomisjon programmitöö perioodil 2007–2013 kõikide ELi vahendite eest. Järelevalvekomisjon koosnes erasektori (nt ametiühingute, tööandjate, väikeettevõtjate, kodade, põllumajandustootjate, keskkonna- ja sotsiaalhoolekandeühenduste) kõrgetasemelistest esindajatest. Järelevalvekomisjoni koosolekud toimusid viis kuni kuus korda aastas. Järelevalvekomisjon sai kaasa rääkida kavandatud projekte käsitlevate otsuste tegemisel ning avaliku ja erasektori partneritel on ühepalju hääli. Osalemisüsteem hõlmas ka töörühmi ja muid nõuandeorganeid.

Taanis võeti maaelu arenguprogrammi 2007–2013 järelevalvekomisjonis otsused alati vastu konsensuse alusel. Hääletamist ei toimunud.

Head tavad partnerite kaasamiseks konkursikutsete ettevalmistamisse, eduaruannete koostamisse, järelevalve korraldamisse ja programmide hindamisse

Programmitöö perioodil 2007–2013 **Kreekas** kontrollis puuetega inimeste riiklik keskliit järelevalvekomisjoni hääleõigusliku liikmena juurdepääsetavuse kriteeriumi nõuetekohast rakendamist kõigis teadetes, pakkumiskutsetes jne. Need kriteeriumid ei olnud siduvad struktuurifondide toetuse taotluste vastuvõetavuse seisukohast.

Poolas on riikliku strateegilise võrdlusraamistiku koostatuskomitee osana loodud kodanikuühiskonna töögrupp, kes koostab arvamusi ja soovitusi horisontaalpoliitika rakendamiseks, jälgib rakenduskavade ühildumist Poola riikliku arengustrateegiaga, kontrollib rakenduskavade juhtimis- ja kontrollisüsteeme ning soolise võrdõiguslikkuse ja säästva arengu põhimõtete rakendamist rakenduskavades.

Portugalis oli programmitöö perioodiks 2007–2013 loodud järelevalvekomisjonil võimalus avaldada oma seisukohti koosolekutel käsitletud hindamisaruannete kohta. Lisaks andsid partnerid olulise panuse tegevuskavasse, mis tuli koostada hindamisaruannetes esitatud soovitude rakendamiseks.

Head tavad partnerite institutsionaalse suutlikkuse tugevdamiseks

Lõuna-Itaalias on moodustatud tugistruktuur, mida rahastatakse tehnilise abi vahenditest ja mille eesmärk on parandada

majandus- ja sotsiaalpartnerite osalemist piirkondlikes ja valdkondlikes programmides. Lisaks löid majandus- ja sotsiaalpartnerid väga eduka tehnilise abi projekti ja haldasid seda ajavahemikul 2000–2006. Projekti rahastati ERFist ja tegevuse eesmärk oli suurendada nende teadmisi arenguprogrammidest ning tugevdada nende osalemissuutlikkust.

Loode-Inglismaa 2007.–2013. aasta rakenduskava raames oli Euroopa Regionaalarengu Fondi tehnilisel tööühmal Liverpoolis abiks kaks kohalikku töötajat, kes võeti tööle korraldusametuse kaudu ja kelle tegevust rahastati tehnilise abi vahenditest. Kõnealused töötajad varustasid tööühma rakenduskava juhtimist käsitleva teabega (kulud, tulud jne) ning neil oli tehnilise tööühma koosolekutel nõuandev hää.

Poolas loodi 2010. aasta juunis partnerluse riiklik temaatiline võrgustik, et toetada järelevalvekomisjoni liikmeid, muuta nende tegevus tõhusamaks ja lahendada struktuurifondide rakendamisega seotud probleeme. Võrgustikku toetab Poola regionaalarengu ministeerium. Võrgustikku rahastatakse rakenduskava 2007–2013 tehnilise abi eelarvest ning võrgustik korraldab iga-aastast konverentsi ja piirkondlike kohtumisi. Võrgustik koostab analüüse, jagab temaatilistel uuringutel põhinevaid eksperditeadmisi, organiseerib järelevalvekomisjoni jaoks konkursse heade partnerlustavade leidmiseks ja korraldab teavitustegevust. Kasutades regionaalarengu ministeeriumi hallatavat andmebaasi, toimub võrgustiku kaudu horisontaalne teabevahetus.

Portugalis viis Portugali Tööstuse Konföderatsioon ESFi poolt aastatel 2007–2013 rahastatava inimpotentsiaali rakenduskava raames ellu projekti, mille eesmärk oli parandada sotsiaalse dialoogi pidamise suutlikkust, tugevdada ja laiendada oma valdkondlikku ja piirkondlikku esindatust ning edendada

oma tegevust rahvusvahelisel tasandil. Projekt hõlmas peamiselt konföderatsiooni liikmeid ja koostööpartnereid, sh valdkondlikke, sektoriüleseid ja piirkondlikke liite ning kaubandus- ja tööstuskodasid.

Head tavad, mis hõlbustavad liikmesriikidel partnerluse rakendamise ja selle lisandväärtuse hindamist

Pärast programmitöö perioodi 2007–2013 on **Ühendkuningriigi** Birminghami linnavolikogul kavas esitada kohalike ettevõtete partnerluskava (Greater Birmingham and Solihull Local Enterprise Partnership) kohta Ühendkuningriigi valitsusele aruanne, mis sisaldab soovitusi selle kohta, kuidas rakendada tõhusamalt ELi struktuurifonde uut partnerlus- ja juhtimiskorda.

Komisjoni roll heade tavade levitamisel

Programmitöö perioodil 2007–2013 moodustasid üheksa liikmesriigi ESFi korraldus- ja vahendusametused võrgustiku – **partnerluse praktikakogukonna** – mida rahastati ESFi vahenditest. Võrgustikus vahetati aktiivselt kogemusi partnerluse erinevate rakendamisevõimaluste kohta küsides nõu „kriitilistelt sõpradelt“ ning erilist tähelepanu pöörati juhtimisprotsessidele ja -meetmetele. Komisjoni algatusel kaasrahastati partnerluse praktikakogukonda tehnilise abi vahenditest. Võrgustik koostas mitu aruannet olulisemate õppetundide kohta, pidas veebiportaali, mis sisaldas partnerluskogemuste andmebaasi, ning avaldas 2012. aasta alguses partnerluse käsiraamatu.

Euroopa Komisjon

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidega seotud Euroopa partnerluse käitumisjuhend

Luxembourg: Euroopa Liidu Väljaannete Talitus

2014 – 19 lk – 21 × 29,7 cm

ISBN 978-92-79-35234-8 – doi:10.2767/50532 (Print)

ISBN 978-92-79-35211-9 – doi:10.2767/42173 (PDF)

KUST SAAB ELi VÄLJAANDEID?

Tasuta väljaanded:

- üksikeksemplarid: EU Bookshopi kaudu (<http://bookshop.europa.eu>);
- rohkem eksemplare ning plakatid ja kaardid:
Euroopa Liidu esindustest (http://ec.europa.eu/represent_et.htm),
delegatsioonidest väljaspool ELi (http://eeas.europa.eu/delegations/index_et.htm),
kasutades Europe Direct'i teenistust (http://europa.eu/europedirect/index_et.htm)
või helistades infotelefonile 0080067891011 (kõikjalt EList helistades tasuta) (*).

(*) Antav teave on tasuta nagu ka enamik kõnesid (v.a mõne operaatori, hotelli ja telefonikabiini puhul).

Tasulised väljaanded:

- EU Bookshopi kaudu (<http://bookshop.europa.eu>).

Tasulised tellimused:

- Euroopa Liidu Väljaannete Talituse edasimüüjate kaudu
(http://publications.europa.eu/others/agents/index_et.htm).

EUROOPA STRUKTUURI- JA INVESTEERIMISFONDIDEGA SEOTUD EUROOPA PARTNERLUSE KÄITUMISJUHEND

Euroopa Liidu vahendite haldamise põhiprintsiipide hulka kuuluv partnerlus eeldab liikmesriikide riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi ametiasutuste tihedat koostööd nii omavahel kui ka sotsiaalpartnerite, vabaühenduste ja muude asjaomaste sidusrühmadega. Kuigi see on ühtekuuluvuspoliitika lahutamatu osa, viitab sidusrühmadelt saadud tagasiside, et selle rakendamine on ELi eri osades väga ebaühtlane. Euroopa partnerluse põhimõtet käsitleva käitumisjuhendiga kehtestatakse ühised standardid, millega tõhustatakse konsulteerimist, osalemist ja dialoogi partneritega Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide (ESIF) kavandamiseks ja rakendamiseks. Käitumisjuhendiga soovitakse tugevdada sidemeid liikmesriikide ja projektipartnerite vahel, et hõlbustada teabe, kogemuste, tulemuste ja heade tavade vahetamist uuel programmitöö perioodil. Käesolev väljaanne on elektroonilisel kujul kättesaadav kõigis ELi ametlikes keeltes.

Lisateavet ESFi kohta leiate veebiaadressilt

<http://ec.europa.eu/esf>

Meie väljaandeid saate alla laadida ja tasuta tellida aadressil

<http://ec.europa.eu/social/publications>

Kui soovite tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse peadirektoraadi

tegevusega pidevalt kursis olla, tellige tasuta e-uudisteleht Social Europe aadressilt

<http://ec.europa.eu/social/e-newsletter>

<http://ec.europa.eu/social/>

<https://www.facebook.com/socialeurope>

https://twitter.com/EU_Social

